

Daidalos a Ikaros

Pokora, Učenie sa z chýb

Dobré rady od starších a skúsenejších sa vždy oplatí počúvať.

Keď sa Daidalos so svojím synom Ikarom pokúsili opustiť ostrov, na ktorom žili vo vyhnanstve, Ikaros tragicky zahynul. Dopltil totiž na to, že nepočúval múdre rady svojho otca a dal sa zlákať zvedavosťou.

🕒 7 min

Daidalos pochádzal z Atén a bol najzručnejším majstrom svojej doby. **Ryl dlátom do kameňa** a tvaroval nádherné sochy. Jeho umelecké diela obdivovali vo všetkých kútoch zeme. Lenže zručnosť nie je všetko. Aký bol zručný, taký bol žiarlivý. Nevedel vystáť, ak bol niekto považovaný za lepšieho **umelca než on**.

Daidalos mal jedného učňa, ktorý sa volal Talós. Po čase si všimol, že Talós je veľmi nadaný, dokonca viac ako on sám. Nielenže vyrábal krásne umelecké diela, ale vymýšľal aj rôzne nástroje, ktoré mu pomáhali diela zlepšovať. A to všetko úplne samostatne a bez pričinenia svojho učiteľa. Talós začínal byť známy a uznávaný v celých Aténach.

Daidalos sa začal obávať, že sláva jeho žiaka prevýši tú jeho. Jedného dňa, keď ho premohla závišť a hnev, prikradol sa k Talósovi, ktorý na hrade **pozoroval vtáky**, a zhodil ho z hradieb. Lenže majster bol pri svojom čine pristihnutý, uznaný vinným a **odsúdený**. Vo väzení si však dlho neposedel, pretože sa mu podarilo ujsť na ostrov Kréta. Tam si získal priazeň kráľa Minóa, rozvíjal svoje umenie a užíval si slávu a obdiv miestnych obyvateľov. Stále tvoril tie najkrajšie sochy v celej zemi a v tej dobe to boli jediné sochy, ktoré akoby z oka vypadli ľudským bytostiam.

Po rokoch však Daidala začal dlhý život vo vyhnanstve ťažiť. Nevedel si predstaviť, že zvyšok života prežije **obklúčený morom**. Kráľ Minós si bol vedomý, že v jeho krajine žije ten najlepší majster, a keď si všimol, že Daidalos sa obhliada po domovine, začal ho strážiť, aby neušiel. Neustále ho **sledovali vojaci** a všetky prístavy boli pre neho uzavreté.

Po dlhom premýšľaní prišiel Daidalos s nápadom, že sa pokúsi **ujstť vzduchom**.

Začal pracovať na projekte, ktorým mal premôcť aj samotnú prírodu. Zbieral vtáčie perie a ukladal ho vedľa seba. Perie potom zviazal ľanovou niťou, spevnil voskom a tak vzniklo krídlo.

Daidalos mal syna Ikara. Ten ho často pozoroval, ako pracuje na svojich krídlach, a rád pomáhal **zatĺkať klinec** a miešať vosk, ktorým krídla natierali a ohýbali do konečnej podoby.

Po tom, ako Daidalos úspešne vyskúšal svoj pár krídel, zavrel sa do dielne a začal vyrábať menší pár krídel pre Ikara.

Keď bol hotový, poučil syna: „Milý synak, lietaj len v stredných výškach. Keď budeš letieť príliš nízko nad morom, krídla ti zvlhnú, oťažujú a stiahnu ťa do hlbín mora. Keď budeš letieť príliš vysoko, slnečné lúče **roztopia vosk**, ktorý drží perie v tom správnom tvare, a zrútiš sa k zemi. Drž sa za mnou a nič sa ti nestane.“

Daidalos uviazal svojmu synovi na ramená krídla a obaja **vyleteli do vzduchu**. Ikarove pohyby boli ešte nesmelé, ale vo vzduchu sa držal celkom dobre. Išlo mu to stále lepšie a lepšie a posmelený dobrým letom sa vydal objavovať výšiny. Lenže slnko okamžite začalo rozpúšťať vosk a perie sa z krídel uvoľnilo. Nešťastník rýchlo **mával krídlami**, no zbytočne. Zrútil sa do modrých **hlbín mora**. Otec zúfalo volal na syna, ale bolo už neskoro. Keď pristál na zemi, ešte dúfal, že nájde Ikara na pobreží, lenže more vyplavilo len jeho telo.

A tak nešťastný Daidalos pochoval svojho jediného syna a letel ďalej na ostrov Sicília. Na Sicílii vládol kráľ Kokalos, ktorého priazeň si Daidalos rýchlo získal. Všetkých udivoval svojím umením a dômyselnosťou a obyvatelia ho s nadšením prijali.

Lenže kráľ Minós z Kréty sa rýchlo dozvedel, že slávny majster tajne opustil jeho ostrov a uchýlil sa na Sicíliu. Vystrojil veľké vojsko a na lodiach sa vydali do pobrežného sicílskeho mesta Agrigent. Odtiaľ poslal ku kráľovi Kokalovi posla, aby mu doručil žiadosť **o vydanie zbeha**. Lenže Kokalos Daidala vydať na Krétu nemienil, a tak uvažoval, ako Minósa zničiť. Vymyslel takýto plán:

Tváril sa, že s vydaním zbeha na Krétu súhlasí, a pozval Minósa k sebe, aby ho pohostil a ponúkol mu oddych po dlhej ceste. Únavu mal zmierniť teplý kúpeľ. Lenže keď Minós sedel v kúpeľnej kadi, Kokalos nakázal pod ňou poriadne prikúriť, až **voda zovrela** a krétsky kráľ sa v nej uvaril. Mŕtvolu kráľa potom odovzdal krétskemu vojsku a predstieral veľké nešťastie, že sa kráľ v kúpeľoch pošmykol a utopil. Vojaci Minóa pochovali a na jeho počesť postavili veľký chrám. Pri tom všetkom na Daidala úplne zabudli a vybrali sa späť na Krétu.

Daidalos na Sicílii vychoval ešte veľa zručných majstrov, ale od smrti svojho jediného syna nebol už nikdy šťastný. Zatiaľ čo svojimi dielami udivoval všetkých obyvateľov, sám prežíval smutnú starobu. Napokon umrel v žiali na Sicílii, kde je aj pochovaný.